

Người Việt và cơn sốt crypto: Từ đào coin trên điện thoại đến giao dịch trên sàn lớn

Cộng đồng crypto Việt đang cho thấy sự đa dạng và năng động trong cơn sốt crypto.

LÊ PHI

Trong khoảng sáu năm mờ mẫm và tìm hiểu về cơn sốt crypto, tôi đã chứng kiến không ít lần người Việt tạo nên những làn sóng đáng chú ý trong thế giới tiền số.

Từ những ngày đầu tiên khi bitcoin còn là khái niệm xa lạ, đến nay Việt Nam (VN) không chỉ có một nhóm người chơi, cộng đồng nhỏ, mà đã trở thành một trong những quốc gia dẫn đầu về crypto (dù chưa có hành lang pháp lý, chưa được chấp nhận - PV).

Vậy thực trạng đào coin (tiền kỹ thuật số) và giao dịch của cộng đồng Việt hiện nay ra sao?

Từ đào trên máy tính đến "tap-to-earn"

Ngày trước, đào coin tại VN gắn liền với những dàn máy tính ngón điện, kêu rừ rừ trong góc phòng. Bitcoin và ethereum từng là mục tiêu chính nhưng khi chi phí điện tăng cao, nhiều người đã bỏ cuộc và tham gia khai thác những đồng tiền mã hóa khác có công nghệ blockchain hiện đại hơn.

Một xu hướng mới nổi lên, đó là đào coin trên điện thoại. Pi Network là ví dụ điển hình, thu hút hàng triệu người Việt chỉ bằng cách nhấn nút mỗi ngày. Hay như Grass, một dự án chia sẻ băng thông để kiếm điểm.

Chưa dừng lại, hệ sinh thái TON của Telegram đã mang đến cơn sốt "tap-to-earn" cho cộng đồng, trong đó có người Việt. Các hội nhóm đào được lập rầm rộ trên mạng xã hội để chia sẻ và kéo Ref (kêu gọi người chơi vào nhóm của mình để tăng tốc độ khai thác). Hot, Notcoin, Dogs từng khiến cộng đồng Việt FOMO khi lên sàn Binance, trong khi Hamster Kombat hay TapSwap,

X, Major, Cat... vẫn đang giữ nhiệt với hàng chục triệu người chơi.

Những dự án này không đòi hỏi phần cứng mạnh, chỉ cần một chiếc điện thoại và chút kiên nhẫn. Hầu hết các dự án đều đã niêm yết trên các sàn giao dịch và người chơi kiếm được tiền tùy vào tốc độ khai thác, lượng người tham gia nhóm, mua các gói khai thác... và tùy giá niêm yết, thị trường. Đặc biệt, Pi đã ra mainnet vào tháng 2-2025 với giá hấp dẫn, nhiều người Việt đã kiếm được khá nhiều tiền từ những lần bấm điện thoại.

"Đào coin hay trading đều có chỗ đứng nhưng để thành công, mỗi người cần tỉnh táo và trang bị kiến thức vững vàng. Hành trình crypto của Việt Nam vẫn đang tiếp diễn và tôi tin sẽ còn nhiều bất ngờ phía trước."

Anh HTV (ngụ TP Đà Nẵng) cho biết: "Không cần phải mất quá nhiều thời gian, mỗi ngày bấm một lần và đến nay tôi có hơn 2.000 Pi đã về ví. Nếu giao dịch vào ngày 20-2 với giá 2 USDT trên sàn OKX, tôi có hơn 100 triệu đồng nhưng tôi đã khóa nó vì tin rằng giá trị sẽ còn tăng".

Chị ĐL thì cho biết chị khai thác đồng coin Pi trong một năm và về ví được 350 Pi. Chị đã lên sàn bán được 15 triệu đồng. "Mỗi ngày một lần bấm tia sét nhưng rồi bỏ lửng quá lâu không khai thác nên chỉ được chừng ấy, chứ nhiều người được tiền trăm triệu" - chị L nói. Đó là đối với những trường hợp khai thác cá nhân nhỏ lẻ may mắn trúng dự án Pi, còn lại hầu hết các dự án chỉ khai thác cá nhân trên

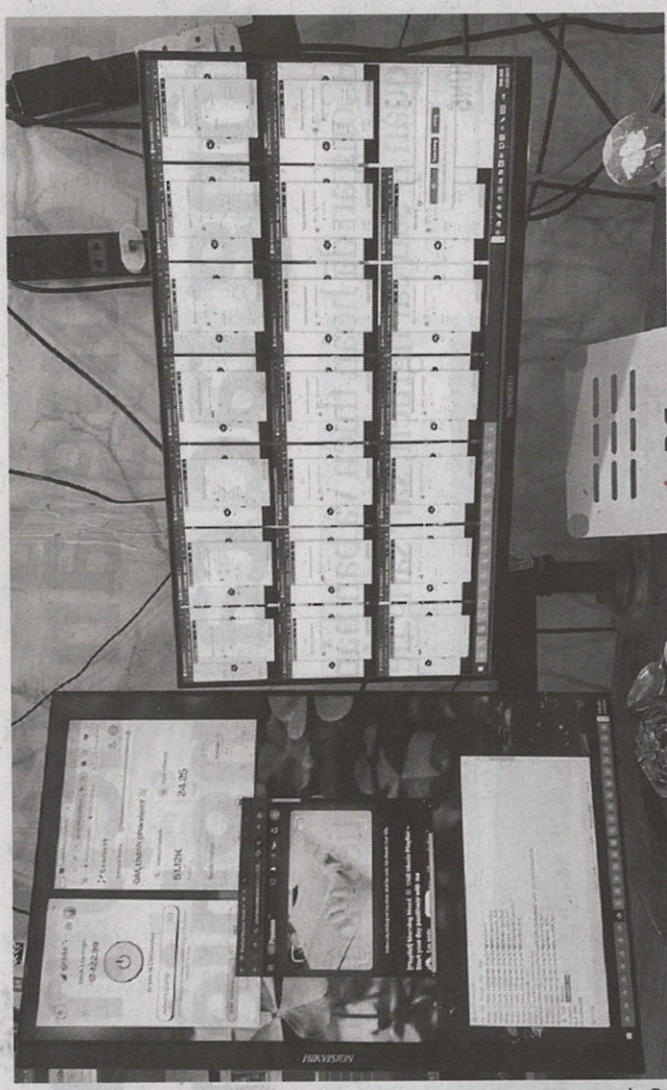
Lượng người sở hữu tài sản ảo ở Việt Nam đứng thứ ba toàn cầu

Tại Hội thảo về khung pháp lý quản lý tài sản ảo và nhà cung cấp dịch vụ tài sản ảo vào tháng 6-2024, Hiệp hội Blockchain Việt cho hay theo báo cáo của hãng Chainalysis (Mỹ), trong vòng 12 tháng (tính đến thời điểm tháng 7-2023), dòng tài sản mã hóa vào VN lên đến 120 tỉ USD. Lượng tiền này đã tăng 20% so với con số 100 tỉ USD ở giai đoạn 2021-2022.

Trong đó, khoảng 60% lượng tiền mã hóa ở VN hiện được giao dịch trên các sàn giao dịch tập

trung. Chainalysis cũng ước tính tổng lợi nhuận của các nhà đầu tư tài sản mã hóa toàn cầu là 37,6 tỉ USD vào năm 2023, trong đó VN hiện đứng thứ ba với khoảng 1,2 tỉ USD lợi nhuận.

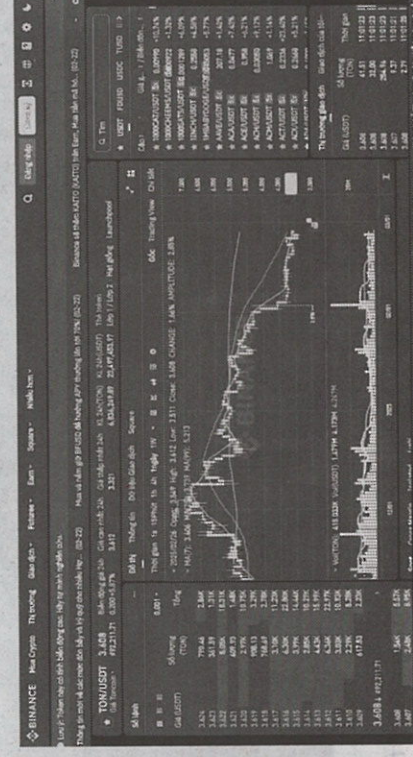
Trong khi đó, theo số liệu của Triple A (công ty thanh toán tiền mã hóa được cấp phép ở Singapore), có tới 20% dân số VN sở hữu tài sản ảo. Lượng người sở hữu tài sản ảo ở VN thậm chí đứng thứ ba toàn cầu.

Một dàn khai thác tiền kỹ thuật số với nhiều acc của dân chuyên nghiệp. Ảnh: LP

Tiêu điểm

Điều thú vị là người Việt không chỉ khai thác, giao dịch mà còn góp mặt trong các dự án lớn. Axie Infinity, Coin98, Kyber Network - những cái tên do người Việt sáng tạo đều đã lên sàn Binance, OKX, khẳng định vị thế của cộng đồng Việt trên bản đồ crypto thế giới.

Giao dịch đồng TON trên sàn Binance. Ảnh: LP

điện thoại thì hoa hoàn lắm mới được vài trăm ngàn đồng.

Trong khi đó, đối với các trại đào coin của dân chuyên nghiệp muốn được Airdrop nhiều thì phải đầu tư máy tính, màn hình, tiền điện, mua proxy, mua acc... và suốt ngày tập trung vào chống bắt cheat (gian lận - PV). Nghề làm Airdrop trở thành nghề nghiệp chính. Chăm chỉ thì đủ sống, còn trúng một dự án thì "ấm cả năm" dù chỉ là "nước mưa hay cứt chim" mà dân đào coin vẫn hay gọi.

Ví như mùa 2024, rất nhiều anh em đào coin chuyên nghiệp trúng đậm các dự án Hot, Not và Dogs... do vượt qua được hàng rào chống cheat và dự án phân bổ token sau Airdrop rất lớn. Dân đào chuyên nghiệp, nhiều người trúng tiền tỉ đến vài chục tỉ/dự án coin. Tuy nhiên, công sức và tiền bạc đầu tư cũng không phải ít.

Anh PTL (ngụ TP Đà Nẵng), một người đào coin chuyên nghiệp, chia sẻ: "Năm trước tôi trúng được kèo Not và Dogs. Tuy nhiên, sau đó các dự án khác chỉ đủ chi tiêu, bù tiền điện và các chi phí khác. Muốn khai thác phải tìm hiểu dự án rất kỹ mới đào, trên đó cũng đầy rẫy kẻ lừa đảo và các dự án "ma". Mùa TON hết "nóng" nên đang

chờ thêm các dự án khác, còn các dự án đang theo đuổi vẫn tiếp tục chờ ngày niêm yết".

Có thể thấy người Việt rất nhạy bén với xu hướng và tham gia crypto rất nhanh. Tuy nhiên, sự thiếu chắc chắn về pháp lý và tính bền vững của một số dự án cũng khiến không ít người rơi vào cảnh "đào mồi tay chẳng thấy tiền". Thậm chí nhiều dự án còn mang tính lừa đảo, đặc biệt là trên hệ TON.

Giao dịch trên sàn: Tập trung hay phi tập trung

Bên cạnh đào coin, giao dịch (trading) là sân chơi chính của người Việt trong thị trường crypto. Sàn tập trung (CEX) như Binance, OKX, Bybit vẫn là lựa chọn hàng đầu. Tôi từng gặp những trader Việt kiếm hàng ngàn USD mỗi tháng từ các cặp futures trên Bybit, trong khi OKX lại hút người dùng với staking ổn định. Nhưng sau vụ FTX sụp đổ năm 2022 thị niềm tin vào CEX đã lung lay, đây một bộ phận người chơi sang sàn phi tập trung (DEX).

Uniswap, PancakeSwap hay SushiSwap đang dần quen thuộc với cộng đồng Việt. Họ kết nối ví MetaMask, swap token, farm yield, thậm chí săn IDO để tìm lợi nhuận khủng.

Dù vậy, DEX vẫn là "món ăn" khó nhằn với người mới vì phí gas, thiếu hỗ trợ VND và yêu cầu tự quản lý tài sản. Một người bạn trader từng kể với tôi: "CEX nhanh gọn nhưng rủi ro mất tiền vì sàn, còn DEX an toàn hơn nhưng một đầu vì phải tự lo hết".

Anh HQ (ngụ Nghệ An) cho hay nếu không phải dân chuyên nghiệp và có tiền nhàn rỗi thì không nên giao dịch trên các sàn.

"Nó chẳng khác gì đánh bạc. Tiền lên xuống chỉ trong nháy mắt. Muốn kiếm được tiền từ các sàn thì phải dân chuyên nghiệp, có tiền nhàn rỗi mà đầu tư thua lỗ thì cũng không ảnh hưởng gì tới cuộc sống mới được."

Chưa kể phải vào team của cá voi, có hội có thuyền mới đầu tư được. Nhiều anh em mùa rồi đu đỉnh, tài khoản chia ba chia năm, thậm chí cháy tài khoản chứ không gỡ. Giao dịch coin không dành cho những người yếu tim và tiền đi vay" - anh Q nói.

Theo anh Q, anh tham gia một thời gian làm trader nhưng thua lỗ nặng nên bỏ và tìm công việc khác. Hầu hết những người tham gia đều nổi lòng tham, ai cũng muốn làm giàu nhanh chóng nên rơi vào tâm lý FOMO và hầu hết thất bại, tán gia bại sản. Qua tất cả có thể thấy người Việt đang tham gia crypto một cách đa dạng và sáng tạo. Khai thác tiền mã hóa đang tồn tại một cách khách quan và nhiều người đang kiếm tiền bằng nghề đó.

Họ đào coin từ dàn máy chuyên nghiệp đến ứng dụng điện thoại, giao dịch từ sàn tập trung đến phi tập trung, thậm chí xây dựng dự án tầm cỡ quốc tế. Nhưng đằng sau sự năng động ấy là những rủi ro không nhỏ về pháp lý, dự án thất bại và tâm lý FOMO dễ dẫn đến mất mát.

Từ những gì tôi quan sát, crypto không chỉ là cơ hội mà còn là bài kiểm tra sự hiểu biết và kiên nhẫn của người Việt. Đào coin hay trading đều có chỗ đứng nhưng để thành công, mỗi người cần tỉnh táo và trang bị kiến thức vững vàng. Hành trình crypto của VN vẫn đang tiếp diễn và tôi tin sẽ còn nhiều bất ngờ phía trước.